

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

**LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență
pentru modificarea art. 155 alin. (1) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal**

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Justiției

2.2. Descrierea situației actuale

Prin Decizia nr. 297/2018, Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea soluției legislative care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză” din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, întrucât aceasta este neclară, incoerentă și lipsită de previzibilitate, de natură a crea persoanei care are calitatea de suspect sau de inculpat o situație juridică incertă referitoare la condițiile tragerii sale la răspundere penală pentru faptele săvârșite.

Subsecvent, prin decizia din data de 26 mai 2022, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal și a declarat neconstituțional textul rămas în vigoare ca urmare a Deciziei nr. 297/2018.

De la data publicării în Monitorul Oficial al României a deciziei pronunțate în data de 26 mai 2022 poate fi pusă în discuție existența instituției întreruperii prescripției răspunderii penale, repunere în discuție care ar fi de natură să aibă implicații asupra unui număr mare de dosare și care ar putea determina aplicarea în mod neunitar a instituției întreruperii prescripției răspunderii penale ca urmare a suspendării dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, toate acestea având un impact semnificativ în planul bunei desfășurări a activităților judiciare cu respectarea tuturor garanțiilor procedurale, a drepturilor și libertăților fundamentale.

Pentru desfășurarea în bune condiții a proceselor penale și tragerea la răspundere penală a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, coordonate ale statului de drept, este nevoie de un cadru legal clar și previzibil inclusiv în ceea ce privește prescripția răspunderii penale.

Prescripția răspunderii penale este o instituție de ordine publică și de aplicare în cazul mării majorității a infracțiunilor, în condițiile în care foarte puține infracțiuni sunt imprescriptibile. De asemenea, statul trebuie să asigure un just echilibru între pe-

de o parte, protecția drepturilor persoanelor vătămate care au suferit vătămări prin săvârșirea de fapte prevăzute de legea penală, pe de-o parte, și protecția drepturilor și libertăților persoanelor care încalcă legea prin comiterea de fapte prevăzute de legea penală, pe de altă parte.

Se impune reglementarea de urgență a unor condiții clare în care intervine întreruperea prescripției răspunderii penale, reglementare care să asigure și în continuare desfășurarea într-un cadru normativ accesibil și previzibil a activității organelor judiciare în cadrul procesului penal, evitându-se astfel o lacună legislativă.

Legiuitorul nu poate face abstracție de împrejurarea că activitatea de înfăptuire a actului de justiție care să beneficieze de încrederea justițiabililor în protecția valorilor sociale de către stat ar fi în mod serios afectată în absența unor dispoziții clare și exprese care să asigure un cadru legal complet în ceea ce privește condițiile de tragere la răspundere penală a persoanelor care încalcă legea.

Toate argumentele anterior expuse descriu o situație extraordinară și obiectivă în sensul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, a cărei reglementare nu mai poate fi amânată, iar o eventuală legiferare pe altă cale decât delegarea legislativă nu ar fi de natură să înlăture de îndată consecințele negative care s-ar produce în absența unei reglementări privind întreruperea prescripției răspunderii penale, ceea ce ar afecta interesul public general de prevenire și combatere a săvârșirii infracțiunilor și de înfăptuire a justiției penale în condiții de legalitate, cu celeritate, de o manieră eficientă și cu respectarea tuturor garanțiilor constituționale. Pe cale de consecință, se impune o intervenție legislativă de urgență, prin adoptarea unei ordonanțe de urgență a Guvernului.

2.3. Schimbări preconizate

Prezenta ordonanță de urgență are în vedere modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

Intervenții propuse asupra Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

Se propune modificarea art. 155 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal exclusiv pentru punerea în acord acestuia cu prevederile Constituției, așa cum acestea din urmă au fost interpretate prin decizia anterior menționată a Curții Constituționale.

Prin urmare, pentru asigurarea unui cadru expres și detaliat în ceea ce privește actele care produc efecte în sensul întreruperii prescripției răspunderii penale, prezenta ordonanță de urgență a Guvernului propune ca art. 155 alin. (1) din Codul penal să aibă următorul cuprins:

„Art. 155. – (1) Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului.”

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Nu este cazul.

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani			Media pe cinci ani	
1	2	3	4	5	6	7

4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
1. buget de stat, din acesta:						
1. impozit pe profit						
2. impozit pe venit						
1. bugete locale						
1. impozit pe profit						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:						
1. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
1. buget de stat, din acesta:						
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
1. bugete locale:						
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:						
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul.					
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele metodologia de calcul utilizată;						

2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8. Alte informații

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul.

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

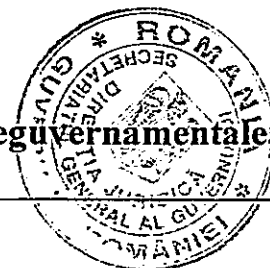
Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Problematica deciziilor Curții Constituționale a fost analizată și a constituit obiectul unor proiecte de lege supuse dezbaterii publice încă din anul 2021, prin publicarea acestora pe pagina de internet a Ministerului Justiției.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 613/2022.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Problematica deciziilor Curții Constituționale a fost analizată și a constituit obiectul unor proiecte de lege supuse dezbaterii publice încă din anul 2021, prin publicarea acestora pe pagina de internet a Ministerului Justiției.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

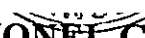
8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea art. 155 alin. (1) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

